

STORTINGET

Representantforslag 290 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Geir Pollestad og Trygve Slagsvold Vedum

Dokument 8:290 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Pollestad og Trygve Slagsvold Vedum om konflikt mellom reindrift og jordbruk i Tufsingdalen samt oppfølging av Fosen-dommen

Til Stortinget

Bakgrunn

Høyesterettsdommen i Fosen-saken (HR-2021-1975-S) fastslo at konsesjonen til vindkraftanleggene på Fosen krenket reindriftssamenes rettigheter etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 27. Som en del av oppfølgingen av dommen arbeides det med egnede erstatningsarealer for berørt reindrift.

Området det pekes på for vinterbeite, er Håmmålsfjellet–Sålekinna i Os, Tolga og Engerdal kommuner. Dette er et område hvor det allerede over tid har vært store problemer knyttet til sameksistens mellom reindrift og jordbruk. Særlig i Tufsingdalen har jordbruket opplevd problemer med rein på innmark, herunder rein som oppholder seg utenfor fastsatte reinbeitedistrikter. Dette har bidratt til et høyt konfliktnivå lokalt over lang tid.

Forslagsstillerne registrerer at den daværende Arbeiderparti-Senterparti-regjeringen la til grunn at eksisterende konflikter bør avklares før det eventuelt etableres nye beiteområder. Som ledd i dette arbeidet er det opprettet et sameksistensutvalg som skal levere sin innstilling 1. juni. Forslagsstillerne oppfatter samtidig at det er stor usikkerhet knyttet til om dette arbeidet vil føre

fram til løsninger som i tilstrekkelig grad reduserer konfliktnivået. Det registreres også at landbruksministeren nå ser på arbeidet med eksisterende konflikt og erstatningsareal som to ulike og uavhengige prosesser. Det er i så fall en endret tilnærming til saken.

Etter forslagsstillerens syn er det et stort behov for tydeligere rammer for både håndtering av dagens konflikter og for arbeidet med eventuelle erstatningsarealer. Et sentralt utgangspunkt bør være at løsninger i størst mulig grad bygger på frivillighet og lokal forankring, og at nye tiltak ikke bidrar til å forsterke allerede eksisterende konflikter.

Videre mener forslagsstillerne at det er behov for å tydeliggjøre ansvarsforholdene i regelverket. Det gjelder særlig spørsmålet om hvordan en best kan sikre at reinen i større grad forblir innenfor fastsatte reinbeitedistrikter. Samtidig er det behov for å vurdere om kommunene i større grad bør gis myndighet og virkemidler til å håndtere situasjoner der rein oppholder seg utenfor godkjente områder. Det er på lang sikt både i reindrifta og jordbrukets interesse at grensene for reinbeiteområdet respekteres.

Forslagsstillerne vil peke på betydningen av at regelverket følges opp i praksis. Manglende håndheving av eksisterende bestemmelser kan bidra til å opprettholde konflikter over tid. I den sammenheng er det relevant å se nærmere både på tilgjengelige virkemidler og på hvordan disse anvendes.

Formålet med forslagene er å legge til rette for en mer bærekraftig og konfliktreducerende tilnærming. Fosen-saken kan ikke løses gjennom å begå en ny urett. Klare prinsipper, tydelig ansvars plassering og mer effektive virkemidler er etter forslagsstillerens syn avgjørende for å oppnå reell sameksistens mellom reindrift og jordbruk. Det er viktig å slå fast at ekspropriasjon er et

uaktuelt virkemiddel for å skaffe erstatningsareal. Det blir grunnleggende feil å straffe grunneierne i området for et lovbrudd begått av Energidepartementet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om lovendringer som åpner for etablering av sperregjerder langs beitegrenser for rein, også i tilfeller der en av partene i konflikten (reindrift eller grunneier) motsetter seg dette.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at det fattes vedtak om å drive reinen tilbake til reinbeiteområdet, også i tilfeller der gjennomføringen kan være praktisk krevende, herunder ved utfordringer som følge av vær- og føreforhold.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for at det fastsettes som prinsipp at tiltak for å holde rein innenfor fastsatte reinbeiteområder skal prioriteres fremfor tiltak for å beskytte innmark mot rein.
4. Stortinget ber regjeringen etablere en prøveordning der utvalgte kommuner gis myndighet til å fatte vedtak om tilbakeføring av rein til godkjente beiteområder og ilegge tvangsmulkt ved manglende etterlevelse. Os kommune i Innlandet skal inngå i en slik ordning.
5. Stortinget ber regjeringen legge til grunn at arbeidet med erstatningsareal som følge av Fosen-dommen skal bygge på frivillighet og at ekspropriasjon ikke skal benyttes.
6. Stortinget ber regjeringen legge til grunn at arbeidet med erstatningsarealer sees i sammenheng med arbeidet med å løse eksisterende konflikter mellom reindrift og jordbruk i de aktuelle områdene.

12. mai 2026

Geir Pollestad

Trygve Slagsvold Vedum